



## Raadsvoorstel

Onderwerp: Evaluatie NewFuture

|                                 |               |                    |                      |
|---------------------------------|---------------|--------------------|----------------------|
| <b>Datum collegevergadering</b> | 14 maart 2023 | <b>Ambtenaar</b>   | E. Corzilius         |
| <b>Zaaknummer</b>               | 27067-2023    | <b>Telefoon</b>    | 06-51458926          |
| <b>Portefeuillehouder(s)</b>    | M. Steijn     | <b>E-mailadres</b> | ecorzilius@velsen.nl |

### Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

1. Kennis te nemen van het Verslag NewFuture Velsen van perMens;
2. Verder te gaan met NewFuture en hiervoor de structurele middelen van €120.000 voor 2024, 2025 en 2026 te continueren.

### Samenvatting

Met het project NewFuture ondersteunen we vanaf april 2020 jongeren van 18 tot en met 27 jaar met problematische schulden. Dit doen we zodat jongeren weer mee kunnen doen aan de samenleving en financieel zelfredzaam worden. Schulden gaan vaak gepaard met andere problematiek. Door het begeleiden van de jongeren met hun schulden en het terugbrengen van de schulden naar 1 schuldeiser (de gemeente) vermindert de stress bij de jongeren. Hierdoor ontstaat bij jongeren mentale ruimte om te werken aan een verandering in houding, gedrag en/of vaardigheden en een (schuldenvrije) toekomst. Vanwege de positieve tussentijdse evaluatie stelt het college voor verder te gaan met NewFuture. Naar aanleiding van het amendement 21 van 2022 stelt het college de raad voor de structurele middelen van € 120.000 zoals in de meerjarenbegroting is opgenomen te continueren voor NewFuture voor 2024, 2025 en 2026. Om zo jongeren ook in de komende jaren te blijven ondersteunen bij hun financiële zelfredzaamheid.

### Inleiding

Bij de behandeling van de begroting 2023-2027 besloot de raad structureel budget te reserveren voor het verbeteren van de financiële zelfredzaamheid van jongeren. Met het amendement 21 van 2022 besloot de raad om in afwachting van de resultaten vooralsnog alleen het budget van 2023 aan NewFuture te verbinden en voor de verdere inzet de evaluatie in het eerste kwartaal 2023 af te wachten.

## Project NewFuture

Het project NewFuture loopt in Velsen vanaf 1 april 2020 tot en met heden. De doelgroep bestaat uit jongeren van 18 tot en met 27 jaar met problematische schulden. Het doel van NewFuture is om jongeren met schulden een perspectief te bieden zodat zij weer mee kunnen doen aan de samenleving en financieel zelfredzaam worden (en verdere problemen voorkomen kunnen worden).

De aanpak is tweeledig en bestaat uit het afkopen van de schulden en het bieden van begeleiding aan de jongeren zodat zij kunnen werken aan hun toekomst. Deze twee componenten versterken elkaar. De gemeente koopt de schulden van jongeren af en maakt afspraken met hen voor begeleiding en afbetaling. Door de schulden af te kopen en terug te brengen naar één schuldeiser (de gemeente) vermindert de stress bij de jongeren. Op deze manier ontstaat bij de jongeren mentale ruimte om te werken aan hun toekomst. Stichting perMens biedt de trajectbegeleiding en de gemeente Haarlem voert de schulddienstverlening uit (waaronder budgetbeheer en budgetcoaching).



## Beoogd doel en effect van het besluit

Het doel van dit besluit is de structurele middelen om jongeren te ondersteunen in hun financiële zelfredzaamheid ook in 2024, 2025 en 2026 beschikbaar te stellen voor het project NewFuture. Met NewFuture bieden we jongeren met problematische schulden een perspectief op een schuldenvrije toekomst. Ook verwachten we dat vanwege de duur van het project er dan schuldhulptrajecten afgerond zijn waardoor wij een compleet beeld hebben van de resultaten.

## Argumenten

Met NewFuture wordt ingezet op het duurzaam verbeteren van de financiële zelfredzaamheid van jongeren. Schulden gaan vaak gepaard met andere problematiek. Hierbij gaat het om problematiek waardoor schulden zijn ontstaan of problematiek die vanwege de schulden is ontstaan. Daarnaast is iedere jongere uniek met een eigen geschiedenis en een eigen toekomstperspectief. Vanuit NewFuture bieden we maatwerk aan de jongeren.

Vanuit NewFuture begeleiden we jongeren met het oplossen van hun schulden. Bij de meeste jongeren worden de schulden met een saneringskrediet in 1x aan het begin van het traject afgelost. Om de schulden te betalen sluiten de jongeren een leenovereenkomst met de gemeente. Het terugbrengen van de schulden naar 1 schuldeiser (de gemeente) biedt rust en overzicht aan de jongeren. Hierdoor ontstaat mentale ruimte bij de jongeren om te werken aan een verandering in houding, gedrag en/of vaardigheden en een schuldenvrije toekomst. Hierbij ondersteunt de trajectbegeleider van perMens en de schulddienstverlening van de gemeente Haarlem.

## Trajectbegeleiding vanuit perMens

In het 'Verslag NewFuture Velsen' geeft perMens een beeld van de trajectbegeleiding aan de jongeren met problematische schulden. In het verslag is te lezen op welke leefgebieden jongeren ondersteuning krijgen.

In algemene zin ziet perMens dat jongeren vaak uit gezinnen komen die leven van een bijstandsuitkering. Er zijn meerdere jongeren waarvan ouders zelf ook schulden hebben/hadden.

Vanuit huis zijn niet altijd vaardigheden aangeleerd om een gezonde financiële huishouding te voeren.

Meerdere jongeren hebben een laag leervermogen. Daarnaast zijn er verschillende jongeren die uit een vervelende thuissituatie komen. Bij veel jongeren is er sprake van psychische problematiek dat zich uit in trauma en/of verslavingsproblematiek. Verder ziet perMens dat jongeren vaak eenzaam zijn en zich niet gehoord en/of gezien voelen door hun omgeving.

PerMens ziet dat jongeren bij de start van het project veel stress ervaren wat doorwerkt op andere leefgebieden. Zodra hun dossier op orde is, ze een intakegesprek met schuldhulpverlening hebben gehad en budgetbeheer is opgestart merkt perMens dat de stress afneemt en weer ruimte ontstaat voor een zinvolle daginvulling, om te gaan werken of (verder) aan de slag te gaan met psychische problematiek.

De trajectbegeleider kijkt met de jongere wat nodig is om de doelen te bereiken en hoe dat ingezet kan worden. Onderdeel van het traject is een groepsbijeenkomst waarbij de focus ligt op herkenning en erkenning tussen de jongeren. De groepsbijeenkomsten konden door corona niet doorgaan. De deelname van de jongeren aan de groepsbijeenkomst wordt meegenomen in de verdere ontwikkeling. Gedurende het gehele traject blijft de trajectbegeleider het aanspreekpunt voor de jongere en monitort de voortgang. De trajectbegeleider ondersteunt waar nodig.

## Informatie perMens

| Activiteit                                                         | 2020/2021 | 2022 |
|--------------------------------------------------------------------|-----------|------|
| Aantal jongeren kennismakingsgesprek                               | 17        | 17   |
| Aantal jongeren intakegesprek                                      | 13        | 17   |
| Aantal jongeren aangemeld bij schuldhulpverlening gemeente Haarlem | 13        | 7    |
| Totaal beëindigde trajecten                                        | 5         | 3    |
| Schuldenvrij uitgestroomd                                          | 1         | 1    |
| Negatief beëindigd                                                 | 0         | 0    |

## Schulddienstverlening vanuit Haarlem

NewFuture<sup>1</sup> is opgezet door de gemeente Haarlem in samenwerking met het brede jongerenwerk in Haarlem. Immers, om jongeren duurzaam financieel redzaam krijgen, is meer nodig dan alleen de schulden oplossen. Met perMens is daarom een passende trajectbegeleiding ingeregeld al dan niet in afstemming met andere hulpverleners. De gemeente Haarlem biedt vanuit NewFuture de schulddienstverlening, bestaande uit een fase van intake, stabilisatie, schuldregeling en nazorg. Het bieden van budgetbeheer en budgetcoaching aan de jongeren maakt onderdeel uit van de schulddienstverlening vanuit Haarlem. Gedurende het gehele traject vindt maandelijks casuïstiek overleg plaats tussen de consultants van schulddienstverlening en de trajectbegeleiders van perMens.

In het merendeel van de situaties zet Haarlem in op een saneringskrediet omdat deze vorm van schulden regelen veel stress wegneemt bij de jongeren en de jongeren dan effectiever kunnen werken aan hun schuldenvrije toekomst. Doordat de gemeente Haarlem het fonds voor het saneringskrediet beheert, kan de gemeente indien gewenst maatwerk bieden. Ook heeft het saneringskrediet als voordeel dat het de administratieve lasten verlaagt omdat aan het begin van het traject de schulden bij de schuldeisers worden afgekocht.

<sup>1</sup> <https://www.newfuture-haarlem.nl>



Een minnelijke regeling wordt ingezet indien het de verwachting is dat de afloscapaciteit mogelijk afneemt gedurende het traject. In dat geval is een jongere beter geholpen met een minnelijk traject omdat hierbij jaarlijks een herberekening in de afloscapaciteit plaatsvindt.

Het realiseren van een saneringskrediet vraagt om goede overtuigingskracht richting schuldeisers. Schuldeisers verwachten dat het inkomen van jongeren stijgt waardoor hun aflossingscapaciteit toeneemt. De jongeren die deelnemen aan NewFuture verkeren doorgaans niet in de situatie dat hun inkomen stijgt. Doordat de schulddienstverleners regelmatig contact hebben met de jongeren en de trajectbegeleider zijn zij goed op de hoogte van de situatie van de jongeren en kunnen zij goed motiveren richting schuldeisers waarom een saneringskrediet voor deze jongeren een goede oplossing is. Vanaf april 2020 tot en met december 2022 zijn 7 saneringskredieten gesloten.



Gemeente Haarlem biedt vanaf de intake budgetbeheer en gedurende het traject budgetcoaching. De jongere leert vaardigheden om zelf zijn budget te beheren. Wanneer de jongere hieraan toe is wordt het budgetbeheer geleidelijk afgeschaald.

Bij de start van NewFuture onderzochten we hoe we het project zo efficiënt mogelijk kunnen uitvoeren. We besloten voor de uitvoering van de schuldhulpverlening aan te sluiten bij het project NewFuture van Haarlem. Haarlem werkt al een aantal jaar met deze schuldenaanpak en heeft hierdoor ervaring met het regelen van een saneringskrediet. Voor de uitvoering van het project besloten we af te wijken van de financiële grens voor het onderhands gunnen van een opdracht zoals gesteld in het Inkoopbeleid 2017 gemeente Velsen. Voor de reguliere schuldhulpverlening werken we samen met de Kredietbank Nederland.

## Voorstel

Uit de evaluatie halen we dat we met NewFuture een kwetsbare groep jongeren een perspectief bieden op een schuldevrije toekomst. Voordat de jongeren beginnen met aflossen zijn zij enige tijd bezig met de voorbereidende stappen: het dossier verzamelen, intake schuldhulpverlening, regeling met schuldeisers treffen. Vervolgens duurt het aflossen meestal zo'n 3 jaar. Hierdoor is het merendeel van de jongeren nog bezig met het traject. We stellen voor om voor 2024, 2025 en 2026 de structurele middelen in te zetten voor NewFuture. We verwachten begin 2026 een rapportage waarin een aantal jongeren schuldevrij zijn. Op basis van deze resultaten kan over inzet van de middelen voor 2027 en verder worden besloten.

## Alternatieven

Een alternatief is om het budget voor één of twee jaar aan New Future te verbinden. Om voldoende data te hebben is het relevant dat zowel de jongeren uit 2020 als 2021 het traject hebben doorlopen. Er vanuit gaande dat een traject minimaal 3,5 jaar duurt verwachten we begin 2026 een rapportage waarin een aantal jongeren schuldevrij zijn.

De gemeente Haarlem heeft in navolging van het Jongeren Perspectief Fonds uit Den Haag de schuldenaanpak NewFuture in samenwerking met Stichting PerMens opgezet. Een alternatieve schulden aanpak voor jongeren is van Stichting ONSBank. Zij bieden een traject van in totaal 6 maanden dat bestaat uit 2 stappen: 1) financiën aanpakken; en 2) met de toekomst aan de slag. De tweede stap bestaat uit het in groepsverband volgen van creatieve workshops gericht op de toekomst en vervolgens het met een jobcoach zoeken van een baan, stageplek of studie. We stellen voor niet in te zetten op ONSbank omdat bij dit traject 'schuldenrust' inhoudt dat de schulden worden bevroren en de schuld zoveel mogelijk wordt teruggebracht naar de

oorspronkelijke schuld.<sup>2</sup> Dit past niet binnen het vastgestelde armoedebelief waarbij juist wordt ingezet om inwoners duurzaam uit armoede te helpen. Hierbij is het wegnemen van stress een belangrijk element. Wetenschappelijk is bewezen dat stress en schulden mede oorzaak kunnen zijn voor onverstandige financiële keuzes.

## Risico's

Ondanks begeleiding bestaat het risico dat de jongere bepaalde afspraken niet nakomt. In dat geval ontvangt de gemeente het geleende geldbedrag niet terug. Dit risico wordt door de begeleiding van de jongeren vanuit de trajectbegeleider en de schulddienstverlening van de gemeente Haarlem beperkt.



## Programma

Vitaal en sociaal Velsen.

## Kader

- Amendement 21 van 2022 'Het budget voor New Future Velsen 2020: Jongeren schuldenvrij mét toekomstplan vooralsnog incidenteel inzetten tot na de evaluatie van de pilot
- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

## Participatie en inspraak

Niet van toepassing.

## Financiële consequenties

Bij het kleuren van de begroting is vanaf 2024 structureel € 120.000 euro opgenomen voor het verbeteren van de financiële zelfredzaamheid van jongeren. Met het aangenomen amendement 21 van 2022 is bepaald dat de middelen na een positieve evaluatie, besproken met de raad, voor NewFuture kunnen worden ingezet. We stellen voor om de structurele middelen van € 120.000 per jaar (afkomstig uit het Kleuren van de begroting 2023) voor 2024, 2025 en 2026 voor NewFuture te continueren.

Omdat er bij het kleuren van de begroting door de raad is vastgesteld dat er structureel €120.000 meerjarig beschikt wordt voor het verbeteren van de financiële zelfredzaamheid van jongeren hoeft dit niet meer bekostigd te worden uit de Reserve Schuldenfonds. Daar vragen we dan alleen nog aan wat we aanvullend op de structurele middelen nodig denken te hebben. Op basis van de huidige cijfers verwachten we in 2023 aan NewFuture circa €150.000 uit te geven. NewFuture behoort tot de zogenaamde open-einde regelingen. Gedurende het project neemt het aantal jongeren dat ondersteuning vraagt toe.

Bij de eerste Burap 2023/Perspectiefnota komen we met een aangepast bestedingsvoorstel voor de Reserve Schuldenfonds.

<sup>2</sup> <https://www.onsbank.nl/het-programma>

## **Uitvoering van besluit**

---

Over de voortgang van het project NewFuture zullen wij u informeren in de Planning & Control cyclus.

## **Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit**

- 
- Verslag NewFuture Velsen van perMens

## **Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie**

---

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

De burgemeester,

K.M. Radstake

F.C. Dales

